

+

DOBRA KULTURA ROLNA ZGODNA Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA

- dotyczy wszystkich gospodarstw posiadających grunty rolne –

NORMY w zakresie Dobrej kultury Rolnej:

▲ Erozja gleby. Ochrona gleby przez zastosowanie odpowiednich środków.

- Minimalna pokrywa glebowa
 - grunt orny jest uprawiany lub ugorowany,
 - na gruntach ornym położonych na obszarach zagrożonych erozją wodną przestrzegany jest obowiązek utrzymywania w okresie od 1 grudnia do 15 lutego pod okrywą roślinną, co najmniej 40% gruntów ornym gospodarstwa.
- Minimalne zagospodarowanie terenu odzwierciedlające warunki danego miejsca
 - grunty orne położone na stokach o nachyleniu powyżej 20° nie powinny być użytkowane pod uprawę roślin wymagających utrzymywania redlin wzdłuż stoku lub jako ugór czarny. Można je wykorzystywać pod uprawę roślin wieloletnich, z okrywą roślinną lub ściółką w międzyrzędziach albo prowadzić metodą tarasową.
- Przeciwdziałanie wkraczaniu niepożądanym roślinności
 - na gruntach ugorowanych przeprowadzono co najmniej raz w roku w terminie do 31 lipca koszenie lub inne zabiegi uprawowe zapobiegające występowaniu i rozprzestrzenianiu chwastów,
 - na trwałych użytkach zielonych koszenie okrywy roślinnej i jej usunięcie co najmniej raz w roku w terminie do 31 lipca lub prowadzony jest wypas zwierząt. W przypadku łąk i pastwisk zadeklarowanych we wniosku o przyznanie pomocy finansowej w ramach działania:
 - 1) płatności dla obszarów NATURA 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej
 - 2) program rolnośrodowiskowy

– okrywa roślinna jest na nich koszona i usuwana w zakresie i terminie określonym w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków

Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich lub są wypasane na nich zwierzęta w sezonie pastwiskowym określonym w tych przepisach.

W 2014 r. uzupełniono o zapis:

„W przypadku łąk i pastwisk, innych niż wymienione w akapicie drugim (program rś), na których znajdują się:

1) murawy kserotermiczne (6210), zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (6410) lub
2) siedliska gatunków motyli: przeplatki aurinia (1065), czerwoczyka nieparka (1060), czerwoczyka fioletka (4038), modraszka nausitous (6179), modraszka telejus (6177), lub 3) siedliska gatunków ptaków: błotniaka łąkowego (Circus pygargus), wodniczki (Acrocephalus paludicola)– okrywa roślinna nie była na nich koszona i usuwana co najmniej raz w roku, w terminie **do dnia 31 października**, a rolnik w terminie do dnia 9 czerwca danego roku złożył oświadczenie o występowaniu na łące lub pastwisku danego siedliska do właściwego w sprawach dotyczących płatności bezpośredniej, płatności uzupełniającej, płatności cukrowej, płatności do pomidorów i wsparcia specjalnego kierownika biura powiatowego ARiMR, na formularzu opracowanym i udostępnionym przez tę Agencję, lub nie były na nich wypasane zwierzęta w okresie wegetacyjnym traw”.

- Plantacje zagajników o krótkiej rotacji oraz wieloletnie plantacje trwałe uznaje się za utrzymane zgodnie z normami, jeżeli są utrzymywane w stanie nie zachwaszczonym, ponadto należy zachować wymagane odstępy od granicy sąsiedniej działki, które wynoszą:
 - 1,5 m w przypadku, gdy na sąsiedniej działce została założona plantacja zagajnika o krótkiej rotacji lub gdy sąsiednia działka jest użytkowana jako grunt leśny,
 - 3 m w przypadku, gdy sąsiednia działka użytkowana jest w inny sposób. Pasy brzeżne utrzymywane w związku z koniecznością zachowania wymaganego odstępu zalicza się do powierzchni uprawnionych do przyznania płatności.

▲ Substancja organiczna gleby. Utrzymywanie poziomów substancji organicznej gleby poprzez zastosowanie odpowiednich środków.

- Zmianowanie upraw
 - ten sam gatunek zbóż (pszenica, jęczmień, żyto, owies) może być uprawiany na danej działce rolnej nie dłużej niż 3 lata. Możliwe jest jednak uprawianie tego samego gatunku zbóż, w czwartym i piątym roku, pod warunkiem, że rolnik wykona zabieg: przyorania słomy lub międzyplonów lub obornika w ilości, co najmniej 10 ton/ha oraz poinformuje o tym fakcie kierownika biura powiatowego ARiMR. Zawiadomienie o wykonaniu powyższego zabiegu agrotechnicznego należy złożyć na formularzu udostępnionym przez ARiMR w terminie do 9 czerwca roku poprzedzającego rok, w którym zamierza wykonać taki zabieg wiosną lub w roku, w którym zamierza wykonać taki zabieg jesienią,
 - w przypadku uprawy gleby w systemach bezorkowych możliwe jest wykonanie innych zabiegów agrotechnicznych, tj. częściowe wymieszanie słomy z glebą, wymieszanie międzyplonów z glebą lub uprawa międzyplonów.
- Gospodarowanie rzyskiem (ścierniskiem)
 - zabrania się wypalania gruntów rolnych.

▲ Struktura gleby. Utrzymanie struktury gleby poprzez zastosowanie odpowiednich środków.

- Stosowanie odpowiednich maszyn
 - zabrania się wykonywania zabiegów uprawowych ciężkim sprzętem rolniczym w okresie wysycenia profilu glebowego wodą.

▲ **Zapewnienie minimalnego poziomu utrzymania oraz przeciwdziałanie niszczeniu siedlisk naturalnych.**

- Zachowanie wskazanych elementów krajobrazu
 - nie wolno niszczyć drzew będących pomnikami przyrody oraz rowów do 2 metrów szerokości,
 - rolnik jest zobowiązany do zachowania w obrębie działki rolnej oczek wodnych o łącznej powierzchni do 100 m²
- Tworzenie lub utrzymanie siedlisk
 - zabrania się niszczenia:
 - siedlisk roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową na podstawie przepisów ustawy z 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody,
 - siedlisk przyrodniczych w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie przyrody położonych na obszarach objętych formami ochrony przyrody, tj. parkach narodowych, rezerwatach przyrody, parkach krajobrazowych, obszarach chronionego krajobrazu, obszarach Natura 2000, stanowiskach dokumentacyjnych, użytkach ekologicznych, zespołach przyrodniczo-krajobrazowych i pomnikach przyrody.

NORMY w zakresie ochrony zasobów wodnych i gospodarki wodnej

▲ **Przestrzeganie procedur wydawania zezwoleń w przypadku nawadniania**

- przy nawadnianiu gruntów rolnych wodą podziemną za pomocą deszczowni lub przy poborze wody powierzchniowej lub podziemnej w celu nawadniania w ilości większej niż 5 m³ na dobę, konieczne jest posiadanie pozwolenia wodnoprawnego.

▲ **Ochrona trwałych użytków zielonych (TUZ)**

- gdy w danym roku stosunek wielkości powierzchni trwałych użytków zielonych do wielkości powierzchni całkowitego obszaru rolnego zmaleje o więcej niż 5% to zmiana sposobu użytkowania trwałych użytków zielonych w danym roku wymaga zgody kierownika biura powiatowego Agencji. O taką zgodę należy wystąpić na 30 dni przed zmianą,
- gdy w danym roku stosunek wielkości powierzchni trwałych użytków zielonych do wielkości powierzchni całkowitego obszaru rolnego zmaleje o więcej niż 8% - kierownik biura powiatowego odmawia udzielenia zgody na przekształcenie. Wówczas rolnicy posiadający grunty przekształcone z trwałych użytków zielonych mają obowiązek przywrócenia wskazanej ilości do dnia 15 maja roku następnego.

▲ **Utrzymanie stref buforowych wzdłuż cieków wodnych**

- Przestrzega się zakazu stosowania na gruntach rolnych gnojowicy w odległości **do 10 m**, a w przypadku pozostałych nawozów w odległości **do 5 m** od brzegu:
 - 1) jezior i zbiorników wodnych o powierzchni do 50 ha;
 - 2) cieków wodnych;
 - 3) rowów, z wyłączeniem rowów o szerokości do 5 m liczonej na wysokości górnej krawędzi brzegu rowu;
 - 4) kanałów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145, z późn. zm.),

- Przestrzega się zakazu stosowania na gruntach rolnych nawozów w odległości **do 20 m** od:
 - 1) brzegu jezior i zbiorników wodnych o powierzchni powyżej 50 ha;
 - 2) ujęć wody, jeżeli nie ustanowiono strefy ochronnej na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne;
 - 3) granicy obszarów morskiego pasa nadbrzeżnego.

▲ **Nowe normy DKR od 2014 r. – odpowiadające kontrolowanemu w latach ubiegłych wymogowi SMR 2 „Ochrona wód gruntowych przed zanieczyszczeniem spowodowanym przez niektóre substancje niebezpieczne”.**

- Przestrzega się zakazu wprowadzania bezpośrednio i pośrednio do wód podziemnych substancji szczególnie szkodliwych określonych w wykazie I załącznika nr 11 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 137, poz. 984 oraz z 2009 r. Nr 27, poz. 169), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi”, w zakresie w jakim dotyczy to działalności rolniczej, z wyłączeniem przypadku gdy substancje, o których mowa w ww. wykazie I, są zawarte w ściekach bytowych lub komunalnych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 15 i 16 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne.
- Przestrzega się zakazu wprowadzania do gleby substancji szczególnie szkodliwych określonych w wykazie II załącznika nr 11 do rozporządzenia w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, w zakresie w jakim dotyczy to działalności rolniczej, z wyłączeniem przypadku gdy substancje, o których mowa w ww. wykazie II, są zawarte w ściekach bytowych lub komunalnych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 15 i 16 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne, i rolnik nie posiada w tym zakresie pozwolenia wydanego na podstawie art. 140 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne lub nie przestrzega warunków w nim zawartych.

Ewa Grzyś
Dz.SPRSJiD